

O mlsném copatci

Kdo nechápe, co mu řeknou,
 nic pořádně nedokáže
 jako hlupák, který dostal
 koláč v domě hospodáře.

Ve Vidžajapuře byl copatý mnich jménem Lólaja. Při jakési příležitosti, kdy se o třetím dnu po úplňku konala slavnost, přišel za almužnou do domu jistého hospodáře. Tam dostal jako almužnu sladký koláč s datlovým cukrem. Copatec jej snědl a koláč mu zachutnal. Proto přišel druhého dne opět do domu stejného hospodáře, aby dostal totéž. Almužnu, kterou mu dávali, nepřijal, protože v ní koláč nebyl. Tehdy se ho domácí pán zeptal: „Co vlastně chceš?“ Ale on zůstal mlčky stát, protože nevěděl, jak se to jmenuje. Teprve když se ho dlouho vypytaali, vyhrknul: „Dejte mi to včerejší!“ Opakoval to stále znovu, až hospodář pravil: „Dobrá, dobrá – ale to včerejší dnes nemáme. Vyžaduje to dlouhou přípravu.“ Nato řekl copatec: „Udělej to tedy tak, aby to zase bylo.“ Nato si hospodář pomyslel: „Proč bych vlastně nemohl toho siláka využít?“ A odpověděl mu: „Aby bylo zase to včerejší, musíš jít se mnou.“ Naložil si na hlavu velký pluh, jemu postavil na hlavu nádobu se studeným jídlem a šli spolu na pole. Cestou řekl sedlák tomu hlupákovi: „Musíš dělat všechno přesně podle mých pokynů.“ Ale on se z hlouposti domníval, že tím myslí: Musíš dělat všechno přesně tak, jak to dělám já.

Potom dorazili na rozlehlé pole. Sedlák, který už byl unavený velmi těžkým břemenem, nadvzděl velký pluh a hodil jej na zem. Copatý mnich tedy rovněž zvedl nádobu, kterou měl na hlavě, a mrštil s ní o zem. Tu se do něho sedlák, jemuž oči zdudly hněvem, pustil s nadávkami. I on mu odpověděl stejně. To už se hospodář velice rozčlilil, chopil se biče a rozběhl se k mnichovi, aby ho zmlátil. Ale ten zase uchopil pluh a rozběhl se proti sedlákovi. Hospodář se polekal, zaťal obě ruce v pěst a dal se na útěk směrem k domovu. Také mnich se pustil právě tak během za ním, aby dosáhl toho, že dostane opět ono včerejší.

Tu se dolní šat sedláka, který se hnai kupředu, zachytil na jakémsi trní a on jej ze strachu nevyprostil a nechal viset. Když na to místo doběhl mnich, také ze sebe shodil svůj dolní oděv a nechal jej tam. Potom se přiblížili na okraj vesnice a jakási selka, která se právě ubírala domů k obědu, si sundala svůj vlastní svrchní šat a dala jej hospodáři; ten si jej rychle omotal kolem pasu a utíkal k domovu. Ale mnich, který se hnal za ním, strhl ze selky její spodní šat a oblékl si jej. A pak už zase běžel dál za sedlákem. Žena se zahalila do obou kusů oděvu, který zůstal na trní. Hospodář vběhl do svého domu a celý roztřesený hrůzou zalezl do jedné sýpky. Hlupák, který utíkal za jeho zády, si právě tak vlezl do jiné sýpky.

Když tam tak strávili několik hodin, zeptal se hlupák: „Tak co, už je to včerejší hotovo?“ Teprve teď opustil hospodáře strach a on vyšel ven. Vytáhli také mnicha. Potom mu dali opět koláč oslazený datlovým cukrem, hospodář mu padl k nohám a propustil ho se slovy: „Odted'ka už sem radši vůbec nechod'!“ Takoví jsou hlupáci.